

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 12. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252802553776/facsimile.pdf> (tilgået 31. marts 2023)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

TRE BREVE OM MIG SELV

Udgaven af 1735. Men et Ekko af Sympsons Hensyn til Læseren kan vistnok høres hos Holberg, hvor han beretter om Overfarten fra Marseille til Genua: »Jeg vil ikke fortælle om selve Sejladsens Forløb . . . Jeg er nemlig bange for, at Sømandsudtryk som sydvest, nordost og saa videre skal skurre i Deres sarte Øren«. (S. 85).

For det 18. Aarhundrede stod Plinius d. Y. som det ideale Menneske. 1766 udsendte en lærd Benediktiner, L.-M. Chaudon et biografisk Leksikon, *Nouveau Dictionnaire historique*, som blev en stor Succes; det blev optrykt adskillige Gange. Indtil 4. Udgave blev Plinius samlet karakteriseret som en gavmild, fin og venlig Herre, maadeholden og beskeden i Levevis, »en god Søn, Ægte-mand, Fader, Borger og Embedsmand, en tjenstfærdig og trofast Ven. Den hedenske Oldtid har ikke haft mere dydig Mand, og han vilde have været en Pryd for Kristendommen«. I 5. Udgave, 1783, føjes nye Detaljer til hans Biografi. Han er ikke blot Advokaten, der førte Sager uden Udsigt til Profit, og Statholderen, der forsvarede de Kristnes Sag, men tillige en Velgører, der forstod at give med Fornuft og Taktfuldhed. Han skænkede sin Fødeby, Como, et Bibliotek, med en Sum til dets Drift, og da Byen savnede et Gymnasium, tilbød han at betale Lærerlønningerne derved; dog kun med en Tredjedel, fordi han skønnede, at Elevernes Forældre vilde sørge bedre for Skolen, naar de selv skulde udrede Resten.

Holberg kom med Tiden til at ligne denne fornemme og generøse Patriot, men den Holberg, som i Levnedsbrevets første Halvdel vandrer fattig rundt paa Europas Landeveje, ligner aldeles ikke sit stilistiske Forbillede. Derimod ligner han f. Eks. den *Gil Blas de Santillane*, som var Titelpersonen i *Lesage's* *Aventurier-Roman*, hvis første seks Bøger var udkommet 1715 og de næste tre 1724; de sidste tre kom først 1735. *Gil Blas* er en ludfattig Student, der som syttenaarig sendes ud i Verden, stolt af sin Disputerkunst og forsynet med 40 Dukater. Men han bliver snart snydt af en Bondefanger, derefter taget til